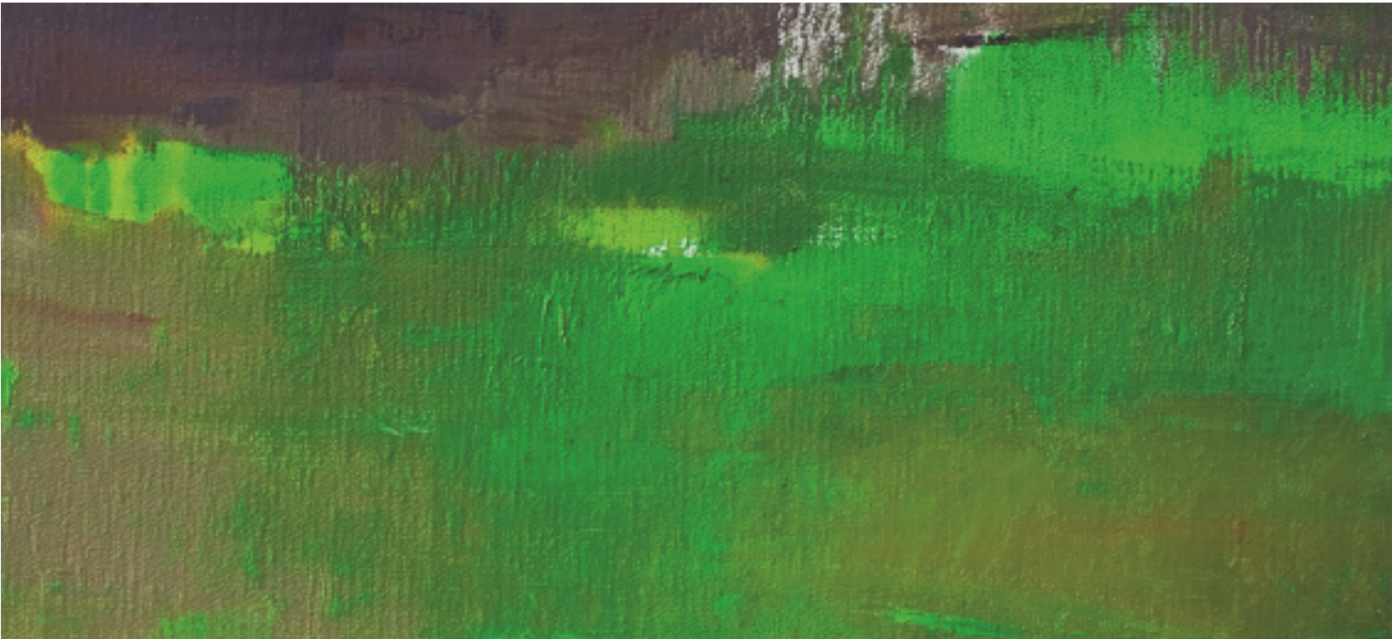

Quickscan Wet natuurbescherming Gemeente Den Helder

319.03.22 Station Zuid

NLadviseurs

adviesbureau voor natuurbeheer
en landschapsoptimalisering

Colofon

Opdrachtgever: Gemeente Den Helder
Contactpersoon: Sigrid Hafkenscheid

Datum: 28-07-2022
Rapportnummer: 319.03.22

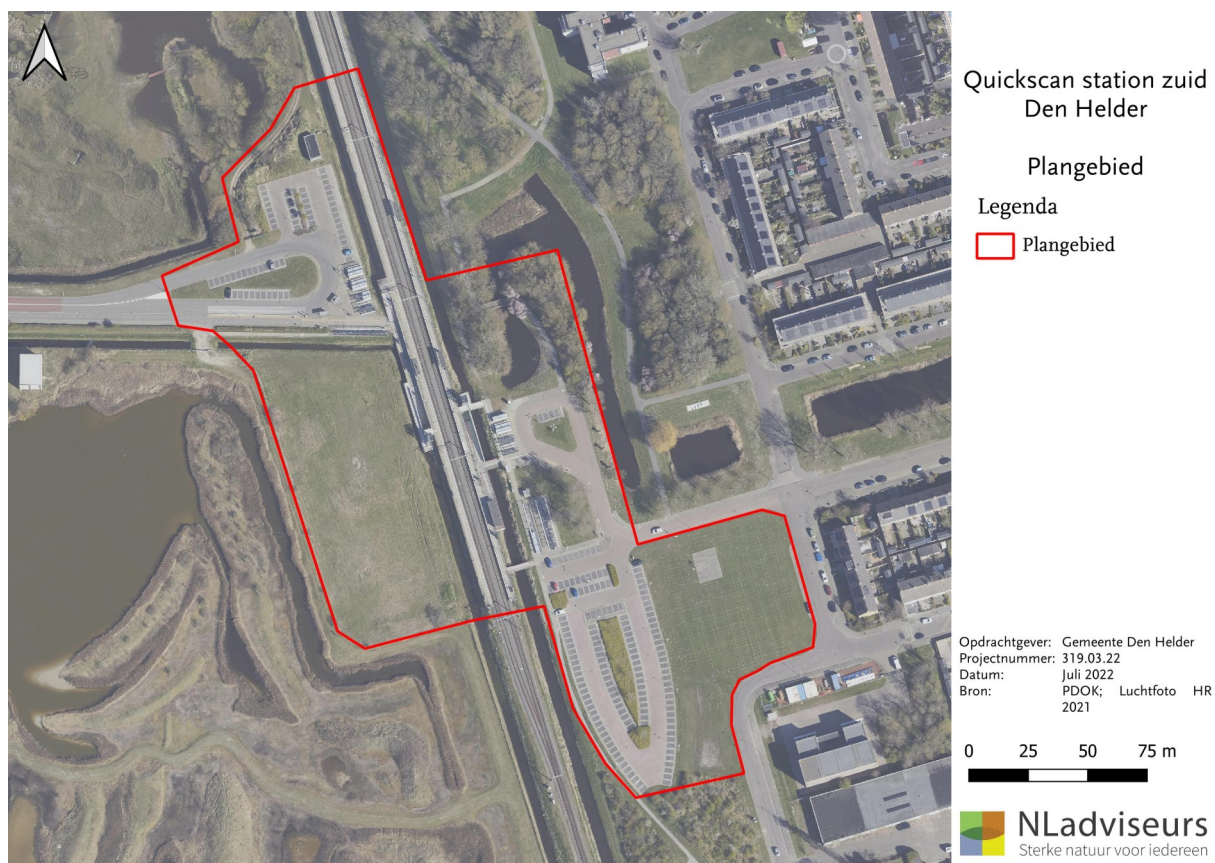
Auteur: W. van Zadelhoff
Controle: J. v.d. Kamp

NLadviseurs
Kennislandgoed Larenstein
Larensteinselaan 26B
6882 CT VELP
026-7851440

Copyright: Alle rechten voorbehouden. Voor vermenigvuldiging van, of zinsneden en afbeeldingen uit deze rapportage gelieve contact op te nemen met NLadviseurs.

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1: Inleiding	pag. 5
1.1 Aanleiding en doel	pag. 5
1.2 Opdrachtgever	pag. 5
1.3 Ligging en kenmerken plangebied	pag. 5
1.4 Geplande werkzaamheden	pag. 5
1.5 Kwaliteitsborging	pag. 5
1.6 Leeswijzer	pag. 6
Hoofdstuk 2: Methodiek	pag. 7
2.1 Literatuuronderzoek	pag. 7
2.2 Soortbescherming	pag. 7
2.3 Gebiedsbescherming	pag. 7
Hoofdstuk 3: Resultaten en effecten soortbescherming	pag. 9
3.1 Vleermuizen	pag. 9
3.2 Grondgebonden zoogdieren	pag. 10
3.3 Vogels	pag. 11
3.4 Amfibieën	pag. 13
3.5 Reptielen	pag. 13
3.6 Vaatplanten	pag. 13
3.7 Vissen	pag. 14
3.8 Overige soortgroepen	pag. 14
Hoofdstuk 4: Gebiedsbescherming	pag. 15
4.1 Natura 2000	pag. 15
4.2 Natuurnetwerk Nederland	pag. 15
Hoofdstuk 5: Effectbeoordeling en conclusies	pag. 17
5.1 Overzicht van de aanbevelingen	pag. 17
5.2 Aanbevelingen	pag. 17
Bronvermelding	pag. 19
Bijlage 1: Wet natuurbescherming	pag. 20

Figuur 1.1: Overzichtsfoto van het plangebied (rood) Bron: PDOK luchtfoto

Hoofdstuk 1: Inleiding

In dit hoofdstuk staat de aanleiding tot het uitvoeren van de quickscan beschreven. Verder is het plangebied toegelicht op basis van de ligging en kenmerken van het plangebied. In paragraaf 1.4 zijn de werkzaamheden beschreven die worden uitgevoerd waarvan de invloed op beschermde gebieden en beschermde soorten is getoetst. Als laatste is de kwaliteitsborging en leeswijzer beschreven.

1.1 Aanleiding en doel

In opdracht van de gemeente Den Helder heeft adviesbureau NLadviseurs een quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd aan Station Zuid van Den Helder in de gemeente Den Helder. De initiatiefnemer is hier voornemens de locatie te herinrichten, waarbij bomen komen te vervallen en bestrating wordt verwijderd. Afhankelijk van de definitieve keuze van ontwerp, wordt ook een deel van het perceel opgehoogd of vergraven. Naast een herinrichting van het plangebied worden ook gebouwen geplaatst die zullen dienen als woning.

De ingreep is getoetst aan de Wet natuurbescherming, onderdelen 'soortenbescherming' en 'gebiedsbescherming'. Voor het onderzoek voldoet in eerste instantie een 'quickscan': een kort onderzoek op basis van een beknopt bronnenonderzoek en een veldbezoek, waarbij een deskundige inschatting wordt gemaakt van de mogelijke aanwezigheid van beschermde flora en fauna. Daarnaast wordt gekeken of het kappen van de aanwezige houtopstand in strijd is met de APV en of hier een vergunning voor aangevraagd dient te worden.

Naast de soortbescherming is een beoordeling gemaakt van de gebiedsbescherming. In dat kader is een inschatting gemaakt van de mogelijke ecologische gevolgen van de voorgenomen ingreep ten aanzien van Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland.

1.2 Opdrachtgever

Gemeente Den Helder is de opdrachtgever voor het project.

1.3 Ligging en kenmerken plangebied

Het plangebied betreft het volledige perceel, inclusief direct aangrenzende percelen van Station Zuid in Den Helder. Dit station is gelegen in het zuiden van de stad. Ten oosten grenst het station aan de wijk 'De Schooten'. Het westen van het plangebied grenst aan natuurgebied De Nollen, nieuw duinlandschap vol kleur, een NNN-gebied dat kunst en natuur in het

landschap terug laat komen. Ten noordwesten van het perceel ligt tevens een natuurterrein, Het Nollenproject. Hier ligt de focus meer op kunst dan natuur, terwijl dit in De Nollen tegenovergesteld is.

1.4 Geplande werkzaamheden

De geplande ruimtelijke ontwikkelingen bestaan uit:

- ~ Kap van ca. 16 bomen;
- ~ Verwijderen struweel;
- ~ Verwijderen bestrating;
- ~ Dempen aanwezige sloten;
- ~ Perceel vrijmaken van obstakels;
- ~ Aanleg nieuwe infrastructuur;
- ~ Bouw woningen;
- ~ Herinrichting groene ruimte;
- ~ Ophoging perceel (optioneel).

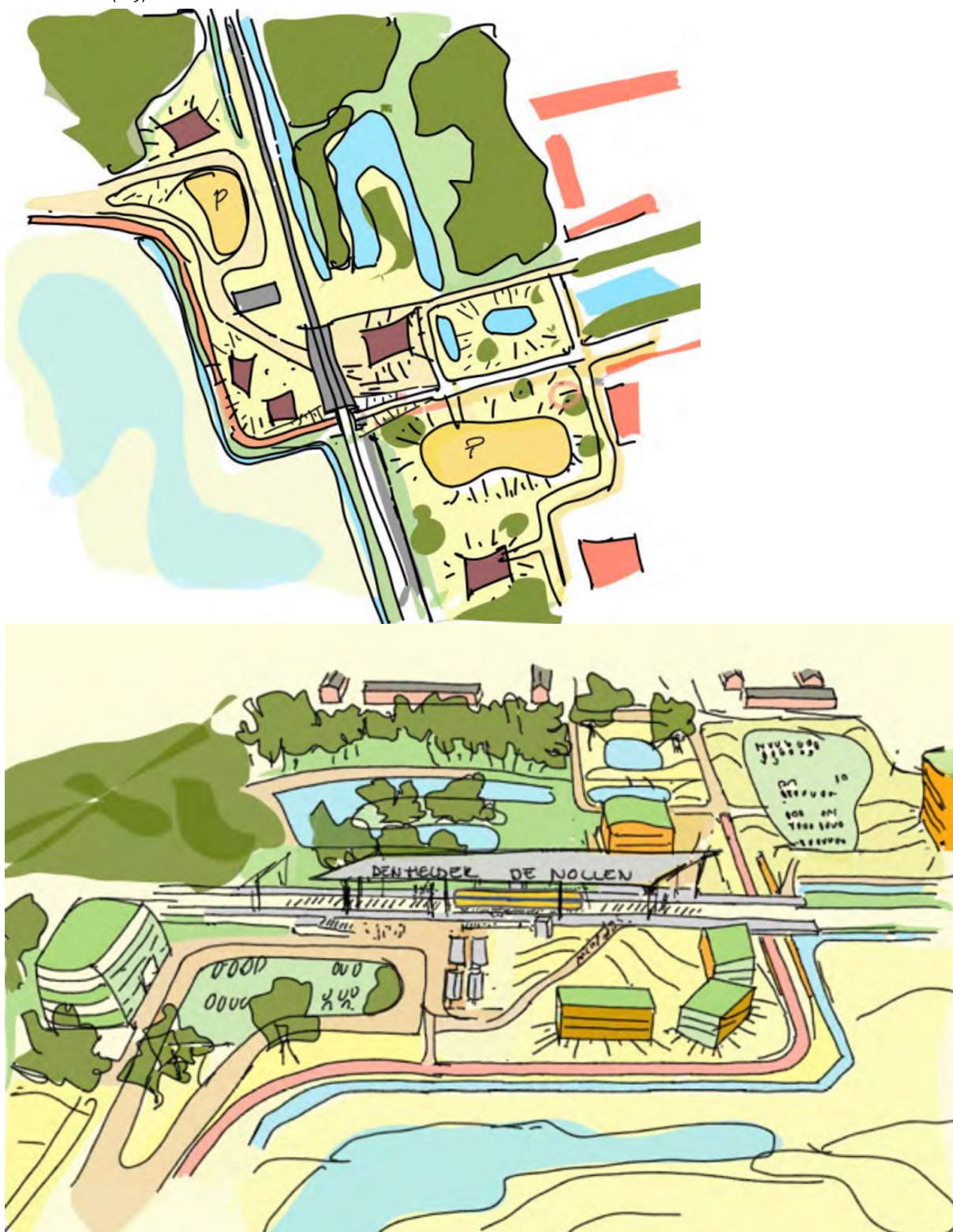
1.5 Kwaliteitsborging

De quickscan is uitgevoerd en gerapporteerd door Wesley van Zadelhoff, ecooloog bij NLadviseurs. Door studie en ervaring opgeleid deskundige op het gebied van Nederlandse ecologie en wetgeving. Ecooloog J. v.d. Kamp heeft de rapportage gecontroleerd. Door de inzet van deskundigen op gebied van ecologie en landelijk geaccepteerde onderzoeksmethoden is de kwaliteit van het onderzoek zoveel mogelijk gewaarborgd. Toetsing van de aanpak en uitwisseling van ervaringen met gemeenten, provincies en collega-onderzoekers vindt plaats op regelmatige basis.

Garanties over aan-/afwezigheid van planten en dieren is niet te geven. Daarvoor is de aard en de opzet van een quickscan niet toereikend. Daarbij is het een eenmalige momentopname en houdt het geen rekening met de dynamische aspecten van natuur, zoals migratie en kolonisatie door soorten en veranderingen in terreingebruik en -beheer. Daarnaast dient er rekening te worden gehouden met de veranderingen in wet- en regelgeving. De geldigheidsduur van de rapportage bedraagt voor de zwaarder beschermde soorten maximaal drie jaar.

1.6 Leeswijzer

In deze rapportage is achtereenvolgens beschreven welke methodiek is toegepast tijdens het onderzoek (H2), de resultaten en mogelijke effecten opgedaan uit het literatuur- en veldonderzoek (H3 en 4) en als laatste zijn de conclusies en aanbevelingen beschreven (H5).

Figuur 1,1: Planontwerp.

Hoofdstuk 2: Methodiek

De aanwezige beschermde natuurwaarden zijn in beeld gebracht op basis van een analyse van literatuur (o.a. verspreidingsgegevens) en een veldbezoek (quickscan) aan het plangebied en de omgeving. Dit hoofdstuk biedt een toelichting van de toegepaste methodiek.

2.1 Literatuurstudie

Voor het bronnenonderzoek is gebruik gemaakt van landelijke, provinciale en regionale verspreidingsgegevens van soorten uit beschermde soortgroepen. Verder is gebruik gemaakt van gegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna, geraadpleegd op 20-07-2022 (ndff.nl). De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens.

De toetsing is een effectbepaling en -beoordeling op de huidige en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten planten en dieren, de functie en habitatkwaliteit van het plangebied en de directe omgeving voor deze soorten in relatie tot de voorgenomen ingreep.

2.2 Soortbescherming

De quickscan is de eerste stap in het proces om de effecten van de voorgenomen werkzaamheden op het gebied van beschermde dier- en plantsoorten te onderzoeken. De aanwezigheid van beschermde soorten in en rond het plangebied en de geschiktheid van het plangebied voor deze soorten is door middel van een eenmalig veldbezoek onderzocht. Op 27 juli 2022 is door ecooloog W. van Zadelhoff de quickscan in het veld uitgevoerd. Het doel van dit veldbezoek is om een indruk te krijgen van het aanwezige habitat en de geschiktheid ervan te beoordelen voor de mogelijk voorkomende beschermde soorten.

Het locatiebezoek is onder zonnige omstandigheden uitgevoerd bij een temperatuur van 22 °C, W 1bft. Tijdens de quickscan wordt het gehele plangebied, en de directe omgeving verkend. Hiermee wordt het mogelijk voorkomen van beschermde dier- en plantsoorten beoordeeld op geschiktheid op basis van habitateisen voor de soorten of directe waarnemingen van beschermde soorten. Bij deze toetsing van het terrein worden de geplande werkzaamheden als leidraad genomen. Getoetst is of de geplande werkzaamheden de Wet natuurbescherming (mogelijk) overtreden.

Afhankelijk van de resultaten is het noodzakelijk om de aan- of afwezigheid van beschermde soorten door middel van aanvullend onderzoek aan te tonen of uit te sluiten.

2.3 Gebiedsbescherming

Om een conclusie te trekken op de invloed van gebiedsbescherming is met bureauonderzoek onderzocht of het gebied onderdeel is van Natuurnetwerk Nederland en/of Natura 2000-gebied. Daarnaast is onderzocht op de aanwezigheid van Natura 2000-gebieden in de nabije omgeving van het plangebied. Hiermee kan de mogelijke externe invloed van de voorgenomen werkzaamheden op Natura 2000-gebieden worden beoordeeld.

Fig. 3.1: Impressie van het plangebied vanuit het Admiraal Verhuellplein.

Fig. 3.2: Impressie van het plangebied ten zuidwesten. Zichtbaar zijn rimpelroosstruweel en het gepland te slopen pand.

Fig. 3.3: Overzichtsfoto van de aanwezige parkeerplaats.

Fig. 3.4: Aanwezige boomstronken. Nu geschikt als schuilplaats voor diersoorten.

Fig. 3.5: Impressie van de verharding en aangrenzend struweel.

Fig. 3.6: Impressie van het plangebied. Zuidzijde van het gepland te slopen pand.

Hoofdstuk 3: Resultaten en effecten soortenbescherming

De Wet natuurbescherming is opgedeeld in gebiedsbescherming en soortenbescherming. Dit hoofdstuk beschrijft het (mogelijke) voorkomen van beschermde flora en fauna en de mogelijke effecten van het project op deze soorten. Het voorkomen en de mogelijke effecten is per soortgroep beschreven.

3.1 Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn beschermd vanuit de Europese Habitatrichtlijn. Geschikte verblijfplaatsen zijn vaak beperkt beschikbaar. Door sloop, renovatie en bomenkap zijn de laatste decennia veel potentiële verblijfplaatsen verdwenen. Niet alleen de verblijfplaatsen, maar ook belangrijk foerageergebied en lineair doorlopende landschapselementen waarlangs vleermuizen zich verplaatsen tussen slaapplek en foerageergebied (zogenaamde vliegroutes) zijn beschermd.

Uit de omgeving van het plangebied zijn vanuit de NDFF waarnemingen bekend van: gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger en watervleermuis.

Vaste rust en verblijfplaatsen

De meeste in Nederland voorkomende vleermuissoorten worden voornamelijk in gebouwen en holtes en scheuren in bomen aangetroffen. Een voorwaarde is dat er geschikte, toegankelijke ruimtes voor vleermuizen aanwezig zijn. Tijdens het locatiebezoek zijn de op het perceel aanwezige bomen gecontroleerd op holtes, kieren, spleten en loshangend schors. Slechts één holte is waargenomen in een iep. Echter kon met de ladder de holte op hoogte worden geïnspecteerd en is waargenomen dat deze niet doorloopt.

Verder is binnen het plangebied een gebouw (onderstation) aangetroffen, behorende tot het station. Dit gebouw, gelegen in het noordwesten van het perceel, was voorzien van open stootvoegen. Een gedeelte van deze stootvoegen waren toegankelijk voor vleermuizen. Hiermee kan niet worden uitgesloten dat vleermuizen het gebouw gebruiken als vaste rust- en verblijfplaats.

Effecten

De geplande werkzaamheden hebben mogelijk negatief effect op vaste rust- of verblijfplaatsen van vleermuizen in het gebied. Het aanwezige gebouw biedt mogelijkheden voor dwergvleermuis (lees: ruige en gewone dwergvleermuis) voor vaste rust- en verblijfplaatsen. Indien het pand wordt gesloopt of verbouwd en/of verlichting direct naast het gebouw wordt geplaatst, dient onderzocht te worden of vleermuizen gebruik maken van het gebouw en

voorgenomen maatregelen negatieve gevolgen hebben.

In de aanwezige bomen zijn geen holtes waargenomen geschikt voor boombewonende vleermuizen. De aangetroffen holte in één van de iepen is tijdens het veldbezoek als ongeschikt beoordeeld doordat de holte onvoldoende diep was.

Verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen zijn niet aanwezig binnen het plangebied. Door afwezigheid van mogelijk vaste rust- en verblijfplaatsen is nader onderzoek niet noodzakelijk.

Verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen dienen nader te worden onderzocht in het gebouw als de werkzaamheden effect hebben op het gebouw.

Wetsovertredingen ten aanzien van de Wnb artikel 3.5 lid 4 dienen nader te worden onderzocht conform het vleermuisprotocol 2021.

Essentiële foerageergebieden en vliegroutes

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen, zoals gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en gewone grootoorvleermuis. Aanwezige groene oppervlaktes zijn geschikt als foerageergebied, evenals de beplante randen van het perceel.

Het totale oppervlakte dat komt te verdwijnen is echter onvoldoende om als essentieel foerageergebied te dienen. In de directe omgeving zijn alternatieve foerageergebieden voor vleermuizen ruimschoots aanwezig. Gunstige foerageergebieden zijn over het volledige aangrenzende natuurterreinen aanwezig. Verwacht wordt dat juist hier essentieel foerageergebied aanwezig is.

Lijnvormige elementen, die gebruikt kunnen worden als vliegroute, zijn niet aanwezig in het plangebied.

Het is van belang om vanuit de algemene zorgplicht, artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming, negatieve effecten op niet-essentieel foerageergebied te voorkomen.

Effecten

De voorgenomen activiteiten hebben mogelijk een

negatief effect op foerageergebied van vleermuizen. Echter wordt op basis van oppervlakte en aanwezige alternatieven in de directe omgeving van het plangebied uitgesloten dat het hier gaat om essentieel foerageergebied. Nader onderzoek wordt daarom niet geadviseerd.

3.2 Grondgebonden zoogdieren

Onder 'grondgebonden zoogdieren' worden hier alle zoogdieren met uitzondering van vleermuizen bedoeld. Dit zijn knaagdieren, haasachtigen, insecteneters en marters. In de omgeving van het plangebied zijn diverse waarnemingen bekend van grondgebonden zoogdieren binnen de NDFF in een afstand van ca. 5 kilometer. Zo zijn een aantal beschermde soorten op enige afstand van het plangebied waargenomen, namelijk boomarter, bosmuis, bunzing, dwergspitsmuis, egel, haas, huisspitsmuis, konijn, rosse woelmuis, veldmuis, vos en wezel. Zonder uitzondering zijn allen beschermd via de Bijlage A van de Wet natuurbescherming. Voor deze soorten geldt een provinciale vrijstelling in de provincie Noord-Holland met uitzondering van de boomarter, bunzing en de wezel.

10 De aanwezigheid van niet-vrijgestelde nationaal beschermde soorten vanuit Bijlage A van de Wet natuurbescherming kan worden uitgesloten. Essentieel leefgebied voor boomarter, bunzing en wezel is niet aanwezig. Vaste rust- en verblijfplaatsen zijn afwezig binnen het plangebied. Binnen het plangebied zijn geen geschikte takkenrillen, houtstapels of dichte struwelen waargenomen die hier op wijzen. Het grasland dat ten zuidwesten in het plangebied ligt kan mogelijk dienen als foerageergebied voor bunzing of wezel. Door de zeer kleine oppervlakte en het naastgelegen gunstiger alternatief De Nollen, nieuw duinlandschap vol kleur, kan echter worden uitgesloten dat dit gebied essentieel is.

De aanwezigheid van beschermde grondgebonden zoogdieren van de Habitatrichtlijn kan op voorhand worden uitgesloten. Binnen het plangebied zijn geen geschikte mogelijke foerageergebied en vaste rust- en verblijfplaatsen van soorten als bever, noordse woelmuis of otter waargenomen.

Binnen het plangebied worden verder kleine, algemene zoogdiersoorten (spitsmuizen en muizen) verwacht. Voor deze soorten geldt eveneens een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Effecten

Het plangebied is geschikt als sporadisch foerageergebied voor kleine marterachtigen (voornamelijk

bunzing en wezel) en algemeen voorkomende zoogdieren als egel, rosse woelmuis en muizen. Echter hebben de planvoornemens geen negatief effect op essentieel leefgebied.

Vaste rust- en verblijfplaatsen van marterachtigen zijn uitgesloten binnen het plangebied door de afwezigheid van houtstapels en struweel. Overtreding van artikel 3.10 lid b, het vernielen of beschadigen van vaste voortplantings- en rustplaatsen, is niet te verwachten bij uitvoering van de werkzaamheden.

De zorgplicht artikel 1.11 dient in acht te worden genomen. Dieren die tijdens werkzaamheden worden waargenomen dienen in de gelegenheid te worden gebracht zichzelf in veiligheid te kunnen brengen of daarbij te worden geholpen.

Voor bunzing en wezel wordt geen essentieel leefgebied voor de soorten verwacht binnen het plangebied. Nader onderzoek wordt niet aangeraden om hier een uitsluitel over te geven.

De werkzaamheden kunnen op beperkte schaal tot negatieve effecten op deze soorten leiden, bijvoorbeeld door de aantasting van holen en gangenstelsels van muizen en insecteneters.

3.3 Vogels

Alle inheemse vogelsoorten zijn beschermd. Van een aantal vogelsoorten is het nest jaarrond beschermd, dus ook buiten het broedseizoen. Het gaat bijvoorbeeld om soorten die niet zelf hun nest bouwen, maar voor een belangrijk deel afhankelijk zijn van menselijke bebouwing, soorten die jarenlang dezelfde locatie gebruiken of soorten waarvan het nest ook buiten de broedperiode gebruikt wordt. Daarnaast zijn andere onderdelen van de leefomgeving die van belang zijn voor het functioneren van een jaarrond beschermde nestplaats, eveneens beschermd. Denk hierbij aan jachtgebied van uilen en roofvogels of schuil- en slaapplekken van huismussen in struiken. Van de overige inheemse vogelsoorten is het nest beschermd zolang dit voor voortplantingsdoeleinden in gebruik is.

In de NDFF zijn uit de omgeving enkele waarnemingen bekend van soorten met jaarrond beschermde nesten. De waargenomen soorten betreffen: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, wespandief, steenuil en zwarte wouw.

Jaarrond beschermde nestplaatsen

Binnen het plangebied is geen geschikte bebouwing

en zijn geen nestkasten aanwezig die als geschikte verblijfplaatsen voor huismus en gierzwaluw kunnen dienen. Het aanwezige gebouw is voorzien van een plat dak met een vrijwel sluitende rand. Schade aan deze soorten is hierom uitgesloten.

De aanwezige bomen zijn uitgebreid gecontroleerd op het voorkomen van holtes, horsten en nesten van vogels met jaarrond beschermde nesten. Tijdens het veldbezoek zijn geen bomen met holtes waargenomen die kunnen dienen als vaste rust- en verblijfplaats voor vogels met jaarrond beschermde nestplaatsen. Binnen het onderzoeksgebied zijn geen horsten of andere mogelijke nesten (zoals oude kraaiennesten) aangetroffen van ransuil, havik, buizerd of andere roofvogels. Aanwezigheid van nestplaatsen van uilen of roofvogels is derhalve niet te verwachten. Het plangebied is te klein om als essentieel foerageergebied te dienen voor roofvogels en uilen. Van een essentieel onderdeel van het leefgebied van uilen en roofvogels is derhalve geen sprake.

Het plangebied heeft geen potentie voor beschermde nestplaatsen van soorten vanuit de meest strikte bescherming. Jaarrond beschermde nestplaatsen voor vogels uit categorie 5, zoals ekster, zijn niet uit te sluiten in het gebied. De omgeving biedt echter voldoende alternatief voor deze soorten, waardoor het nest buiten de broedperiode mag worden verwijderd.

Nader onderzoek naar vogels met jaarrond beschermde vogels is niet noodzakelijk.

Overige broedvogels

Naast de jaarrond beschermde nesten zijn de nesten van algemeen voorkomende broedvogels beschermd. Deze bescherming beperkt zich tot het broedseizoen en zolang vogels aan het broeden zijn. Het veldbezoek vond ver buiten het broedseizoen plaats, waardoor geen nesten zijn waargenomen. Het is echter aannemelijk dat tijdens het broedseizoen meerdere algemeen voorkomende broedvogels de locatie als nestgelegenheid gaan gebruiken. De volledige houtopstand is hiervoor geschikt.

Effecten

Binnen het plangebied kunnen broedgevallen voorkomen van onder andere ekster. De nesten van deze soorten zijn jaarrond beschermd in categorie 5. Dat betekent dat deze alleen beschermd zijn bij zware ecologische omstandigheden. Voor het plangebied geldt dat niet, omdat in de omgeving genoeg alternatieven voorhanden zijn om te dienen als vaste rust- en verblijfplaats. Wel zijn nesten van soorten beschermd wanneer deze in gebruik zijn

door broedvogels zoals bij elke vogel.

Verblijfplaatsen van overige vogels met jaarrond beschermde nesten worden niet verwacht binnen het plangebied door het ontbreken van geschikte verblijfplaatsen. Gezien de beperkte oppervlakte, voldoende alternatieven in de omgeving en ligging van het plangebied, is het plangebied met zekerheid ook geen onderdeel van een essentieel leefgebied van vogels met jaarrond beschermde nesten. Nader onderzoek naar het voorkomen van verblijfplaatsen van vogels met jaarrond beschermde nestplaatsen is derhalve niet nodig.

De werkzaamheden kunnen negatieve effecten hebben op algemene broedvogels. Door de werkzaamheden kunnen broedvogels worden beschadigd, vernield of verstoord. Door de werkzaamheden kunnen broedvogels hun nest definitief verlaten, wat leidt tot een verbodsbepaling zoals genoemd in artikel 3.1, lid 4 van de Wet natuurbescherming.

Negatieve effecten op broedvogels zijn te voorkomen door kapwerkzaamheden en de plaatsing van materiaal te laten plaatsvinden buiten het broedseizoen. Tijdens het broedseizoen kunnen de werkzaamheden uitsluitend worden uitgevoerd nadat kort vóór het uitvoeren van de werkzaamheden een ecologische deskundige een broedvogelcheck heeft uitgevoerd en daarbij heeft bepaald dat binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden geen broedgevallen aanwezig zijn. Het broedseizoen is geen vastgestelde periode, uitsluitend van belang is aanwezigheid van in gebruik zijnde nesten. Indicatief wordt vaak de periode half maart - half augustus gehanteerd, omdat in deze periode de kans op broedgevallen het grootst is. Eerdere of latere broedgevallen van met name houtduif kunnen echter voorkomen. Van de te verwachten broedvogels is het nest alleen beschermd in de periode dat het voor de voortplanting gebruikt wordt, ofwel vanaf de nestbouw totdat de jongen het nest permanent verlaten hebben.

3.4 Amfibieën

In de omgeving van het plangebied zijn in NDFF-waarnemingen bekend van bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker en rugstreeppad. Uitgezonderd de rugstreeppad geldt voor alle soorten een provinciale vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkeling.

Geschikt voortplantingswater ontbreekt binnen het plangebied. Het aanwezige oppervlaktewater betreft diepe, onbegroeide sloten. Rugstreeppadden zijn slechte zwemmers en kiezen daarom ondiepe, vegetatierijke poelen en sloten. Deze zijn volledig

afwezig binnen het plangebied. Ook is overwinteringshabitat afwezig binnen het plangebied. Het overwinteringshabitat zijn hoger gelegen zanderige delen waar de dieren in weg kunnen kruipen. Landhabitat is mogelijk aanwezig binnen het plangebied. Het grasveld ten zuidwesten van het plangebied betreft een natte vegetatie, geschikt als foerageergebied/zomerhabitat voor de soort.

Rugstreepad komt voor in het aangrenzende natuurgebied De Nollen, nieuwe duinlandschap vol kleur. De waarnemingen van rugstreepad in voortplantingshabitat zijn op korte afstand (+/- 150 m). Door de directe verbinding met het perceel dat ten zuidwesten in het plangebied ligt, is het niet uit te sluiten dat rugstreepadden zich ook in dit grasland bevinden. Aanwezige paden en sloten die beide gebieden van elkaar scheiden bieden onvoldoende barrière om rugstreepadden tegen te houden.

Effecten

De voorgenomen ingrepen hebben geen effecten op voortplantingswater van amfibiesoorten.

12

Winterhabitat is niet te verwachten doordat het plangebied geen duidelijke verhogingen of talud in het landschap bezit. Winterhabitat is ruimschoots aanwezig in het naastgelegen natuurgebied. De planvoornemens hebben hier geen negatief effect op. Het mogelijk aanwezige zomerhabitat dient nader onderzocht te worden om een uitspraak over te kunnen doen. Dit dient te gebeuren doormiddel van het plaatsen van platen en controlerondes afgestemd op het kennisdocument.

Nader onderzoek naar het voorkomen van overige amfibieën is niet noodzakelijk gezien de gebiedskenmerken en de verspreidingsgegevens van beschermde soorten.

Om invulling te geven aan de algemene zorgplicht, artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming, wordt geadviseerd om het volledige werkterrein rondom af te zetten met amfibieënscherm. Aanwezige amfibieën dienen te worden uitgevangen en in het naastgelegen terrein te worden vrijgelaten. Deze aanpak is voor de rugstreepad verplicht, algemene voorkomende soorten worden beschermd in de kielzog van de rugstreepad. Hiervoor dient een ecologisch werkprotocol te worden opgezet. Let wel: dergelijke maatregelen zijn ontheffingsplichtig en onderzoeken naar het zomerhabitat van rugstreepad dienen eerst te zijn uitgevoerd.

3.5 Reptielen

Binnen de NDFF zijn waarnemingen bekend van zandhagedis. Locaties van zandhagedis zijn echter allen op grote afstand uit de duinen. Geschikt habitat voor zandhagedis is niet aanwezig binnen het plangebied. Direct aangrenzend aan het plangebied zijn echter wel geschikte leefgebieden voor zandhagedis aangetroffen in De Nollen, nieuwe duinlandschap vol kleur. De soort is hier echter nog niet eerder waargenomen. Door geruime afstand tot de dichtstbijzijnde populatie en tussenliggende bebouwing kan aanwezigheid van de soort worden uitgesloten.

Op basis van aanwezig habitat en verspreidingsgegevens, worden overige reptielsoorten niet verwacht in het plangebied

Effecten

Aanwezigheid van beschermde reptielen kunnen op voorhand worden uitgesloten binnen het plangebied. Afwezigheid van geschikt habitat en afwezigheid van de soorten in de directe omgeving van het plangebied geven hier aanleiding toe.

3.6 Planten

Binnen de NDFF zijn een aantal waarnemingen bekend van grote leeuwenklauw. Binnen het plangebied zijn echter geen beschermde vaatplanten waargenomen. De aanwezigheid van grote leeuwenklauw wordt niet verwacht door de afwezigheid van korte vegetaties en open zandplekken. Aangetroffen soorten zijn onder andere: duizendblad, rode klaver, grote vossenstaart, gewone vlier, gewone braam en Engels raaigras. Het betreft hier soorten voorkomend in vegetatietypes niet-gerelateerd aan beschermde soorten.

De overig gemelde beschermde soorten in de omgeving betreffen soorten aanwezig buiten het natuurlijk verspreidingsgebied. Deze soorten staan waarschijnlijk in tuinen en zijn door mensen aangedragen.

Aanwezigheid van beschermde planten is derhalve uitgesloten.

Effecten

Aanwezigheid van beschermde plantensoorten wordt in het plangebied uitgesloten. In de directe omgeving aanwezige beschermde soorten zijn aangevoerd door mensen en daardoor niet binnen natuurlijk verspreidingsgebied aanwezig of passen niet binnen het aangetroffen habitat. Op basis van bodem en habitat is het plangebied ongeschikt voor beschermde vaatplanten. Negatieve effecten op beschermde

vaatplanten zijn dan ook uitgesloten.

aanzien van Artikel 3.5 lid 1, 2 en 4 te voorkomen.

3.7 Vissen

In de directe omgeving van het plangebied zijn geen beschermde vissen waargenomen. Het aanwezige oppervlaktewater is zeer voedselrijk en er is een sterke ontwikkeling van riet in aanwezig. Dit maakt het oppervlaktewater ongeschikter voor beschermde vissoorten als grote modderkruiper.

Effecten

Negatieve effecten op vissen is uitgesloten door de afwezigheid van beschermde soorten in de directe omgeving en de afwezigheid van geschikt oppervlaktewater binnen de invloedssfeer van de planvoornemens.

Tijdens het dempen van de sloot moet echter in het kader van de zorgplicht van te voren vissen zoveel mogelijk weg te vangen zodat zij tijdens het dempen van de sloot niet worden gedood.

3.8 Overige soortgroepen (weekdieren en ongewervelden)

In de NDFF zijn in de omgeving waarnemingen bekend van overige beschermde soorten als vlinders. Hierbij gaat het om zowel duin- en grote parelmoervlinder als kommavlinder. Beide soorten zijn voor hun overleving afhankelijk van de aanwezigheid van verschillende in de duinen voorkomende plantensoorten. Aanwezigheid van deze plantensoorten is tijdens het veldbezoek niet aangetroffen. Alle waarnemingen van deze soorten liggen op ca. 1,5 km afstand in het natura 2000-gebied de Duinen Den Helder-Callantsoog.

Geschikt habitat voor overige ongewervelden en weekdieren ontbreekt volledig binnen het plangebied. Geschikt habitat voor beschermde libellen, kevers en slakken is niet waargenomen binnen of direct grenzend aan het plangebied. Enkele waarnemingen van gevlekte witsnuitlibel zijn gedaan in het Natura 2000-gebied de Duinen Den Helder-Callantsoog. Echter gaat het hier om oudere waarnemingen en is er nooit een populatie van de dieren vastgesteld.

Effecten

Binnen het plangebied is geen geschikt habitat aangetroffen van de overige soortgroepen. Direct aangrenzende populaties dagvlinders (met name duinparelmoer en kommavlinder) worden niet geschaad bij uitvoering van de werkzaamheden. Negatieve effecten op deze soorten dienen niet nader te worden onderzocht om wetsovertredingen ten

Fig. 3.8: Aanwezige sloot. Wordt deels gedempt/verlegd. De sloot is zeer diep en begroeid met een (recent gemaai-de) dichte rietrand.

Fig. 3.9: Aanwezige holte, niet doorlopend en daarmee niet geschikt voor vleermuizen.

Fig. 3.10: Aanwezig gebouw met open stootvoegen.

Fig. 3.11: Graslandperceel ten zuidwesten in het plangebied. Foto genomen vanaf het meest zuidwestelijke punt.

Hoofdstuk 4: Gebiedsbescherming

De Wet natuurbescherming maakt onderscheid tussen soort- en gebiedsbescherming. Bij het onderdeel ‘gebiedsbescherming’ wordt de aanwezigheid van beschermde natuurgebieden, zoals Natura 2000-gebieden en overige onderdelen van het Natuurnetwerk Nederland, en de beoordeling of er van het voornemen een (in)directe effect uitgaat, behandeld. Is er sprake van een mogelijk negatief effect, dan is planaanpassing en/of nader onderzoek nodig.

4.1 Natura 2000-gebied

De onderzoeklocatie ligt op ca. 1,5 km afstand van Natura 2000-gebieden De Duinen Den Helder-Callantsoog (figuur 4.1). Externe effecten op instandhoudingsdoelstellingen van aangewezen soorten en habitattypen zijn gezien de aard en schaal van de ingreep uitgesloten. Verstoring in de vorm van licht, geluid en trillingen is gezien de afstand niet te verwachten. Alle werkzaamheden vinden buiten het Natura 2000-gebied plaats.

Tijdens de aanlegfase is er door inzet van mobiele werktuigen en aan- en afvoer van materialen en vervoersbewegingen van personeel sprake van een tijdelijke toename van stikstofemissie van het plangebied. Vanaf 1 juli 2021 geldt er voor een tijdelijke toename van stikstofemissie tijdens de renovatietrajecten een vrijstelling voor de natuurvergunningplicht. Door deze vrijstelling is een stikstofberekening door middel van de AERIUS-Calculator niet nodig.

Effecten

De voorgenomen ontwikkelingen leiden niet tot wetsovertredingen ten aanzien van natura 2000-gebieden als aanrijroutes en werkzaamheden buiten de begrenzing van het Natura 2000-gebied worden geplaatst. Gezien de tijdelijke toename van stikstof-emissie tijdens de renovatiewerkzaamheden, is het uitvoeren van een berekening in AERIUS-Calculator niet noodzakelijk. Gezien de aard van de ontwikkelingen en de afstand tot Natura 2000-gebieden zijn overige negatieve effecten op Natura 2000-gebieden eveneens niet te verwachten.

4.2 Natuurnetwerk Nederland

De onderzoeklocatie is gedeeltelijk overlappend aan NNN-gebied (figuur 4.1). In contact met de provincie is afgestemd over de huidige tekening van NNN-grens. Deze is foutief op de kaart aangegeven. Echter blijft met de juiste intekening van de grens de planvoornemens voor ca. 217 m² overschrijden. Het voornemen is om dit binnen het project te compenseren met ca. 579 m².

Voorgenomen ingrepen dienen om deze reden, getoetst te worden aan het ‘nee, tenzij’-principe.

Indien voorgenomen werkzaamheden significant negatieve gevolgen hebben voor de kernkwaliteiten of ontwikkelingsdoelen van het deelgebied, kunnen deze alleen plaatsvinden indien de nadelige gevolgen worden gemitigeerd en de resterende schade gecompenseerd. Gezien de voorgenomen ontwikkelingen, is een negatief extern effect op kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen van de NNN uitgesloten.

Effecten

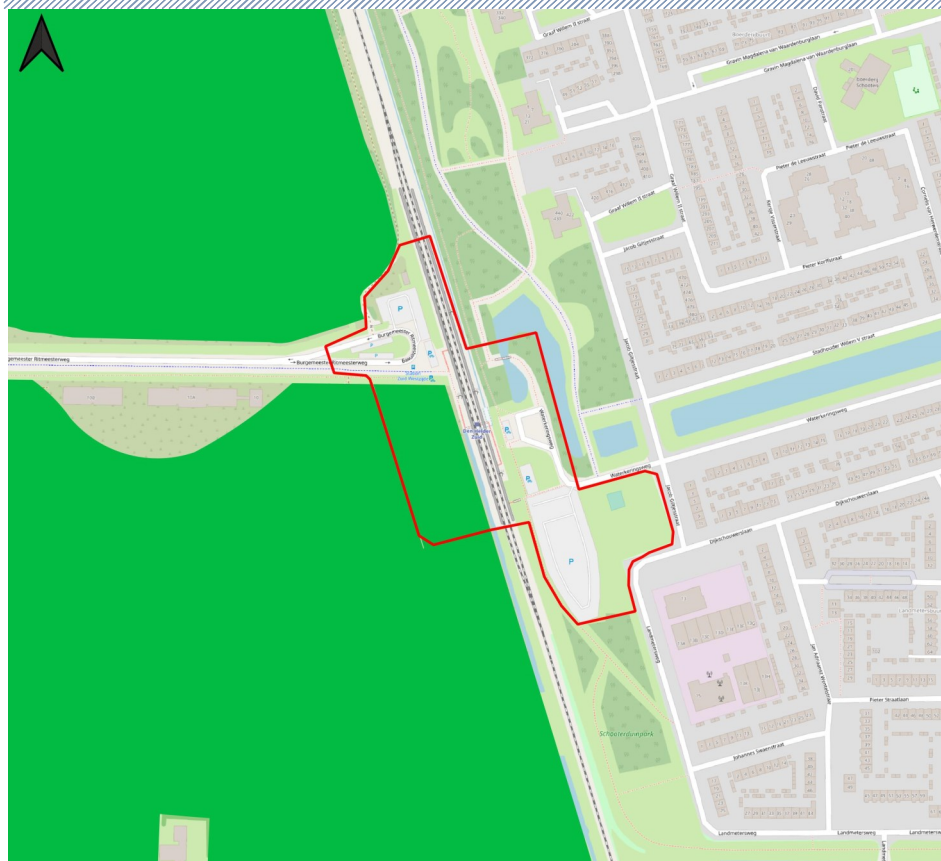
Middels deze quickscan kan niet worden uitgesloten welke invloed het project op overlappend NNN-gebieden heeft. Het plangebied vormt gedeeltelijk onderdeel van NNN. Nader dient te worden onderzocht welke invloed de planvoornemens hebben voor het NNN-gebied. Het uitvoeren van een ‘nee, tenzij’-toets is hierom aangeraden.

4.3 Houtopstanden

De bomen bevinden zich binnen de bebouwde kom van Den Helder. Er hoeft geen melding te worden gemaakt bij provincie Noord-Holland.

Quicksan Wet natuurbescherming—Station Zuid

Quicksan Station zuid Den Helder

Plangebied + NNN

Legenda

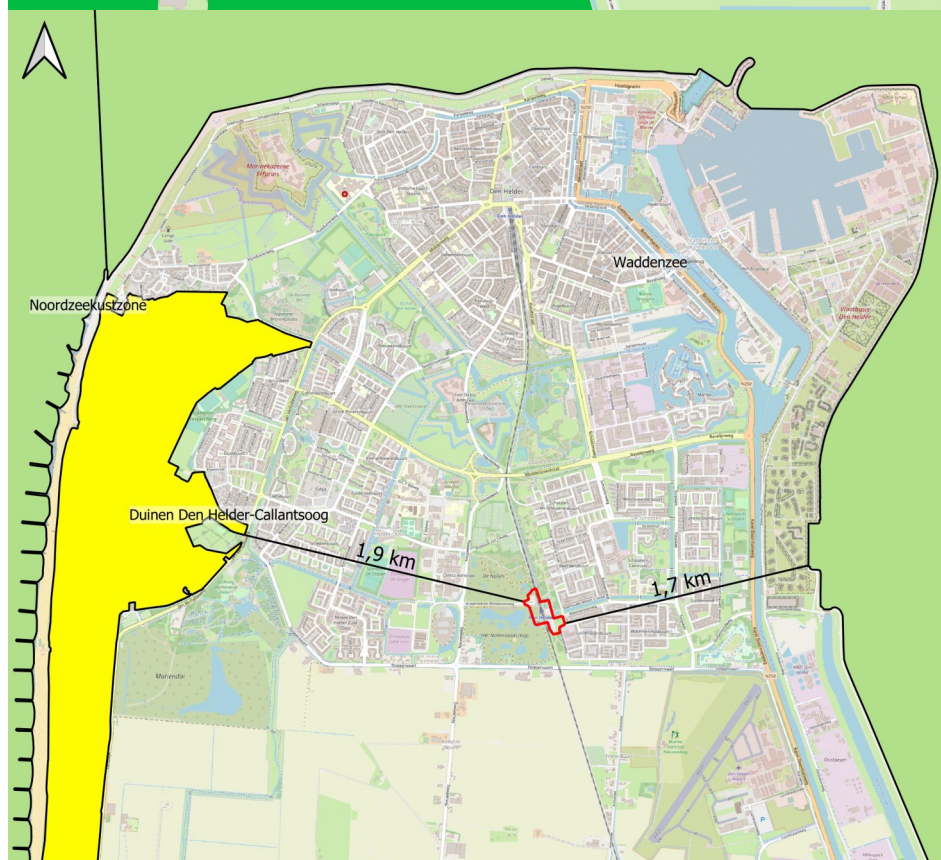
- Plangebied
- Natuurnetwerk Nederland

Opdrachtgever: Gemeente Den Helder
Projectnummer: 316.03.22
Datum: Juli 2022
Bron: PDOK; OpenStreetMap, NNN

0 50 100 150 m

NLadviseurs
Sterke natuur voor iedereen

16

Quicksan station zuid Den Helder

Plangebied +
Natura2000

Legenda

- afstand Natura2000
- Plangebied
- Natura2000-gebieden
 - Habitatrichtlijn
 - Vogelrichtlijn
 - Vogelrichtlijn +Habitatrichtlijn

Opdrachtgever: Gemeente Den Helder
Projectnummer: 319.03.22
Datum: Juli 2022
Bron: PDOK; Luchtfoto HR 2021

0 500 1.000 m

NLadviseurs
Sterke natuur voor iedereen

Fig. 4.1: Overzicht van het plangebied met omliggend beschermde gebieden.

Hoofdstuk 5: Effectbeoordeling en conclusies

Ten behoeve van het voornemen om een ruimtelijke ontwikkeling te laten plaatsvinden, is een quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd. Om te beoordelen of de ruimtelijke ontwikkeling negatieve gevolgen heeft op beschermde soorten, gebieden en houtopstanden, is als eerste stap deze quickscan uitgevoerd. In dit hoofdstuk staan de conclusies van het onderzoek samengevat.

5.1 Overzicht van de aanbevelingen

Soortbescherming	Aanwezig	Effect	Aanbevelingen
planten - beschermde soorten	nee	geen	geen
vleermuizen - verblijfplaatsen	mogelijk	mogelijk	zie 5.2
vleermuizen - vliegroutes	nee	geen	geen
vleermuizen - essentieel foerageergebied	nee	nee	geen
vleermuizen - lichtverstoring	mogelijk	mogelijk	zie 5.2
zoogdieren - gebouwbewonend	nee	geen	geen
zoogdieren - grond-/boombewonend	mogelijk	geen	geen
zoogdieren - vrijgestelde soorten	zeker	mogelijk	zorgplicht
vogels - jaarrond beschermde nesten	nee	geen	geen
vogels - algemene broedvogels	mogelijk	mogelijk	zie 5.2
amfibieën	mogelijk	mogelijk	zie 5.2
amfibieën—vrijgestelde soorten	zeker	mogelijk	zorgplicht
reptielen	nee	geen	zie 5.2
Vissen	nee	geen	geen
Vissen - vrijgestelde soorten	mogelijk	mogelijk	zorgplicht
overige beschermde soorten	nee	geen	nee
Gebiedsbescherming	Aanwezig	Effect	Aanbevelingen
Natura 2000 - doelsoorten/habitattypen	nee	geen	geen
Natura 2000 - stikstof	n.v.t.	geen	geen

Amfibieën

- ~ Het graslandperceel ten zuidwesten van het plangebied is geschikt bevonden als zomerhabitat voor rugstreeppad. Door de geringe afstand waarop de soort aanwezig is en de afwezigheid van barrières is nader onderzoek noodzakelijk. Voor dit nader onderzoek wordt een onderzoeksmethode, afgestemd op het 'kennisdocument rugstreeppad', aangeraden.

Amfibieën en vissen - vrijgestelde soorten

- ~ Binnen het plangebied is zomerhabitat voor algemeen voorkomende amfibieën aangetroffen en zijn tijdens het veldbezoek meerdere kleine watersalamanders aangetroffen. Algemene vissensoorten zoals bijvoorbeeld stekelbaars zijn ook te verwachten binnen het plangebied.
- ~ Om aan de zorgplicht te voldoen, dient in een ecologisch werkprotocol te worden vastgelegd hoe met deze soorten wordt omgegaan voorafgaand en tijdens de werkzaamheden. De maatregelen zullen worden afgestemd met het werkprotocol voor de eerder behandelde

5.2 Aanbevelingen

Vleermuizen

- ~ Het gebouw dat aanwezig is binnen het plangebied dient nader onderzocht te worden op vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuissoorten als besloten wordt deze te verplaatsen dan wel te renoveren. Hiervoor dient het vleermuisprotocol van 2021 te worden gehanteerd om een goed beeld te krijgen van de aanwezigheid en gebruiksfunctie van het gebouw.
- ~ Vanuit de zorgplicht, artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming, dient onnodige lichtverstoring van niet-essentieel foerageergebied voorkomen te worden. Dit kan door tijdens de aanleg- en gebruiksfase uitstraling van eventuele bouwlampen, buitenverlichting en straatverlichting naar boven te voorkomen. Gebruik bijvoorbeeld afschermende armaturen, beperk de verlichtingshoogte tot maximaal 3 meter, gebruik 'batlampen' en plaats niet meer verlichting dan nodig.

rugstreeppad.

Vogels - algemene broedvogels

- ~ Tijdens het broedseizoen kunnen nesten van algemene broedvogels in te verwijderen bomen en opgaande begroeiing in en rondom het plangebied verstoord, beschadigd of vernield worden. Voer werkzaamheden die kunnen leiden tot het vernielen of verstoren van nesten buiten het broedseizoen uit of neem tijdig maatregelen om broedgevallen binnen invloedssfeer van versturende werkzaamheden te voorkomen. Dit kan door bijvoorbeeld opgaande beplanting binnen invloedssfeer van de werkzaamheden sterk terug te snoeien. Hier valt het wilgenstruweel onder. Het broedseizoen is geen vaste periode maar voor de meeste soorten is de periode half maart - half augustus een goede indicatie. Eerdere of latere broedgevallen zijn niet uitgesloten, met name van duiven.
- ~ Bezette nesten zijn altijd beschermd, ongeacht de soort of periode. Tijdens het broedseizoen kunnen mogelijk versturende werkzaamheden uitsluitend worden uitgevoerd nadat een ecologisch deskundige heeft vastgesteld dat er geen bezette nesten aanwezig zijn. Zo nodig worden werkzaamheden uitgesteld of maatregelen getroffen om verstoring of vernieling van nesten te voorkomen, bijvoorbeeld het instellen van een zone rondom het nest totdat de jongen het nest verlaten hebben.

beschermde soorten aangetroffen, leg dan het werk tijdelijk stil en neem contact op een deskundige (volgens omschrijving van het Ministerie van EZ) op het gebied van flora en fauna. Overleg met de deskundige en bevoegd gezag moet in dat geval duidelijk maken hoe met de ontstane situatie kan worden omgegaan.

Beschermde gebieden

- ~ Het plangebied vormt geen onderdeel van Natura 2000-gebieden. Het plangebied is gedeeltelijk overlappend aan NNN. Een nee, tenzij-toets dient te worden uitgevoerd om te toetsen of de geplande werkzaamheden in een ruimtelijke ontwikkeling de natuurwaarden schaden.

Zorgplicht en calamiteiten

- ~ Ten aanzien van alle dieren en planten (beschermd of niet beschermd) geldt de 'Algemene zorgplicht', artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Met name geldt dit voor algemene soorten zoogdieren en amfibieën, waarvoor een provinciale vrijstelling geldt. Dit houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna naar redelijkheid zo veel mogelijk voorkomen moeten worden en dat er 'met zorg voor de natuur' gewerkt dient te worden.
- ~ Worden er tijdens de werkzaamheden toch

Bronvermelding

NDFF—open database

Overige geraadpleegde informatie

- ~ Kennisdocumenten BIJ12
- ~ NDFF verspreidingsatlas, www.verspreidingsatlas.nl
- ~ Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortenbescherming, Provincie Noord-Brabant

Kaartmateriaal

- ~ PDOK: luchtfoto
- ~ Provincie Noord-Holland (Natura 2000-gebieden, NNN en GO)
- ~ OpenStreetMap

Bijlage 1: Wet natuurbescherming

De quickscan die is uitgevoerd is volledig gericht op de toetsing van de voorgenomen plannen aan de Wet natuurbescherming. Hieronder is weergegeven welke inhoud deze wetgeving vertegenwoordigd.

1.1 Soortenbescherming

De juridische bescherming van de Nederlandse natuur is in hoofdlijn geregeld via twee sporen. Hierbij zijn het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en de soort- en gebiedsbescherming, die per 1 januari 2017 zijn geregeld onder de Wet natuurbescherming (Wnb), de belangrijke kaders.

De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en vervangt de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet. Deze nieuwe wet beoogt de bescherming van in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving, waarbij onderscheidt wordt gemaakt in soort- en gebiedsbescherming. In onderstaande paragrafen is een globale toelichting gegeven op de achtergrond van deze nationale wetgeving waaraan voorgenomen ruimtelijke plannen en ingrepen worden getoetst.

inheemse plantensoort, te beschadigen of te plukken. Beschermde inheemse dieren mogen niet worden gedood, verstoord, verwond, gevangen en bemachtigd.

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden (zie tabel 2, bijlage 1). Voor de nationaal beschermde soorten heeft elke provincie een lijst opgesteld met soorten die in desbetreffende provincie zijn vrijgesteld.

1.1.1 Zorgplicht

De Wet natuurbescherming gaat uit van de 'zorgplicht' (art 1.11 Wnb). De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Indien specifieke maatregelen dienen te worden uitgevoerd, zal dit in onderhavig rapport worden toegelicht.

1.1.2 Verbodsbepalingen

Op grond van de Wet natuurbescherming is het verboden planten, behorende tot een beschermde

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Tabel 1. Artikel 1.11 Zorgplicht

Tabel 2. Artikel 3.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

1. *Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.*
2. *Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.*
3. *Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.*
4. *Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.*
5. *Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.*

Tabel 3. Artikel 3.5 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

1. *Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.*
2. *Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.*
3. *Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.*
4. *Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.*
5. *Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.*

21

Tabel 4. Artikel 3.10 Beschermingsregime andere soorten (nationaal beschermd)

1. *Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:*
 - a. *in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;*
 - b. *de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of*
 - c. *vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.*

Opzettelijkheid

In de Wet natuurbescherming is bij meer verbodsbepalingen dan onder de Flora- en faunawet het opzetvereiste toegevoegd, in lijn met de artikelen van de Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn. In de Flora- en faunawet was alleen sprake van het opzetvereiste bij verontrusting (artikel 10). Hierdoor was de Flora- en faunawet strenger dan de verbodsbepalingen van de Habitatrichtlijn. Niet-opzettelijke handelingen waarbij de verbodsbepalingen overtreden worden, zijn nu niet langer verboden. Daarbij is het echter van belang te realiseren dat het Europees Hof van Justitie in zijn jurisprudentie heeft bepaald dat onder opzet ook voorwaardelijke opzet moet worden begrepen:

“Daarvan is sprake als iemand een handeling verricht en daarbij bewust de aanmerkelijke kans aanvaardt dat zijn gedragingen schadelijke gevolgen hebben voor een dier of plant...”.

1.1.3 Vogels

Alle broedvogels in Nederland zijn gedurende het broedseizoen beschermd (art 3.1 Wnb) en in sommige gevallen ook buiten die periode. Hierbij wordt door het bevoegd gezag onderscheid gemaakt tussen soorten uit de beschermingscategorie 1 t/m 4: jaar- rond beschermde nesten (verblijfplaatsen van vogels die hun voortplantingsplaats het hele jaar of meerdere jaren achtereen gebruiken), categorie 5: niet- jaarrond beschermde vogelnesten (verblijfplaatsen van vogels die regelmatig naar hun verblijf terugke- ren en over voldoende flexibiliteit beschikken en ‘overige soorten’ (vogels die jaarlijks een nieuw nest maken dat alleen in het broedseizoen beschermd is). Naar gelang de beschermingsstatus van het nest die- nen maatregelen te worden getroffen om de functie van de nestlocatie te behouden.

22

Categorie	Jaarrond beschermd	Omschrijving
1	ja	Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2	ja	Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
3	ja	Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4	ja	Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).
5	ja, indien zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen	Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broed- plaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen (voorbeeld: spreeuw, oeverzwaluw, boerenzwaluw, ijsvogel).
‘overige soorten’	nee, alleen gedurende het broed- seizoen	Soorten die jaarlijks gebruik maken van een nieuw nest (voorbeeld: merel, ringmus, houtduif).

Tabel 5. Beschermingscategorieën broedvogels

1.2 Gebiedsbescherming

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor dier- en plantensoorten kunnen aangewezen worden als Europese Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijngebieden (Natura 2000). De verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden zijn in Nederland opgenomen in de Wet natuurbescherming. Op grond van deze wet is het verboden projecten of andere handelingen te realiseren of te verrichten die, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitattypen en de habitats van soorten kunnen verslechteren of een **verstorend effect** kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

Een andere vorm van gebiedsbescherming komt voort uit aanwijzing van een gebied in het kader van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Anders dan bij gebieds- en soortbescherming is de status van het NNN niet verankerd in de natuurwetgeving, maar dient het belang in de planologische afweging een rol te spelen. Dit valt onder de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag (Provincies). Voor NNN-gebieden geldt dat het natuurbelang prioriteit heeft en dat andere activiteiten niet mogen leiden tot aantasting van de natuurdoelen. Voor ruimtelijke ingrepen in of nabij het NNN geldt het ‘nee, tenzij’-regime.

1.3 Houtopstanden

Het hoofdstuk over houtopstanden in de Wet natuurbescherming is van toepassing op alle bossen en houtopstanden groter dan 10 are (1.000 m²) of, in geval van rijbeplantingen, meer dan twintig bomen, gerekend over het totaal aantal rijen. Er wordt gesproken van een bos als de bomen elkaar duidelijk beïnvloeden. Als richtlijn voor de definitie van bos wordt een bedekkingspercentage van 60% gehanteerd.

Het te kappen bos moet gecompenseerd worden, waardoor een meerwaarde voor natuur en landschap ontstaat.

Het deel houtopstanden van de Wet natuurbescherming is niet van toepassing op:

- ~ Houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
- ~ Houtopstanden op erven of in tuinen;
- ~ Fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- ~ Naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen

als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;

~ Kweekgoed;

~ Uit populieren of wilgen bestaande:

1°. wegbeplantingen; 2°. beplantingen langs waterwegen, en 3°. eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;

~ Het dunnen van een houtopstand;

~ Uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij: 1. ten minste eens per tien jaar worden geoogst; 2. bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en 3. zijn aangelegd na 1 januari 2013.

1.4 Natuurnetwerk Nederland

Om de natuur in Nederland weer tot een goed functionerend ecologisch netwerk te maken, wordt het Natuurnetwerk Nederland, NNN (de voormalige EHS; Ecologische hoofdstructuur) begrensd en aangelegd, als netwerk van bestaande en nieuwe natuur. Het beleidskader voor het aanwijzen (begrenzen) en beschermen van het NNN is de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. Het ruimtelijk beleid voor het NNN is gericht op behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken van het NNN, waarbij tevens rekening wordt gehouden met de andere belangen die in het gebied aanwezig zijn. Het NNN beschermingsregime is opgebouwd uit verschillende elementen die zijn opgenomen in de Spelregels NNN. Dit zijn naast het ‘nee, tenzij’-regime, met als sluitstuk natuurcompensatie, de maatwerkinstrumenten NNN saldobenadering en herbegrenzen NNN.

‘Nee, tenzij’-regime en compensatiebeginsel

Het ruimtelijke beleid voor het NNN is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden. Daarom geldt in het NNN het ‘nee, tenzij’-regime. Dat wil zeggen dat ontwikkelingen in het NNN die significante gevolgen hebben voor de kenmerken en waarden van het NNN alleen kunnen worden toegestaan als er sprake is van een groot openbaar belang en er geen alternatieve oplossingen zijn. Indien een voorgenomen ingreep de ‘nee, tenzij’-afweging met positief gevolg doorloopt kan de ingreep plaatsvinden, mits de eventuele nadelige gevolgen worden gemitigeerd en resterende schade wordt gecompenseerd. Indien een voorgenom-

men ingreep niet voldoet aan de voorwaarden uit het 'nee, tenzij'- regime dan kan de ingreep niet plaatsvinden.